

Teoria geopolitiko anglosaxoiak

Gutxik sinesten dute 2024an Ukrainako gerra amaituko denik, horretarako bake itun bat beharko litzateke, eta agertokiak hori baino zehrikusi handiagoa izan dezake su-eten edo armistizio iraunkor batekin AEBek horrela nahi badute. John Mackinder (1861-1947) geopolitika anglosaxoiaren oinarriak jarri zituen geografoak zioen Ekialdeko Europa gobernatzen duena nagusitu egingo dela Eurasiako bihotz kontinentalean (*Heartland*) eta hori kontrolatzen duenak planetako uharte nagusia (Eurasia) menderatu eta, beraz, mundua bera zuzenduko duela. Horregatik, geopolitologo anglosaxoienez beti izan da garrantzitsua potentzia kontinentalen arteko aliantzak eragozteak. Beraien ikuspegitik, Eurasia zatitua eta liskartsua dagoen bitartean itsasoko potentzia anglosaxoiek nagusitasuna izango lukete.

Mackinder britaniarrak beldurra zion Errusiaren eta Alemaniaren arteko edozein motatako lankidetzari, horregatik, oztopatu behar zela zioen. Beldur hori, besteak beste, Nicholas J. Spykman, George F. Kennan, Henry A. Kissinger edo Zbigniew Brzezinski geopolitologo estatubatuarren artean ere zabaldu zen. Kissingerrek, adibidez, Txina eta SESBen arteko elkarlana oso arriskutsua zela irizita, Txinarekin aliantza bultzatu zuen Pekin-Mosku ardatza hausteko.

Logika horretan ulertu behar da azkeneko urteetako Ukrainako gerra, horri esker AEBek helburu nagusietako

Bidenek kongresuan azaldu zuen Israeli emaniko dirulaguntzak oso eraginkorrak zirela, oso garrantzitsua delako AEBen hegemonia eraikuntzan

bat lortu dute: Alemania (Europar Batasuna) eta Errusiaren arteko edozein aliantza mota luzarorako haustea. Baina, trukean, Txina eta Errusiaren arteko lankidetzaren indartu egin da eta horien lidergopean integrazio eurasiarrak aurrera egin du. Horrelako egoerei aurre egiteko, geopolitologo iparramerikarrek garatu zuten teoria da *Heartland* kontrolatzea ez dela hain garrantzitsua, baldin eta potentzia kontinentalei kostaldeetarako beraien proiektzioa oztopatzen bazaie.

Spykmanen ustez, funtsezko eremua ez zen *Heartland*, baizik eta Eurasiako kanpoko gerrikoa diren kostaldeak (*Rimland*). *Rimland*ak garrantzi handia izango luke, pisu demografikoagatik, baliabide naturalengatik eta garapen industrialagatik. Horrela, Spykmanek Mackinderren logika aldatu zuen esanez

ASIER BLAS MENDOZA
EHU-KO IRAKASLEA

Rimland kontrolatzen duenak Eurasia gobernatzen duela, eta Eurasia kontrolatzen duenak munduaren patua zuzentzen duela. Spykmanek uste zuen AEBek *Rimland*eko estatuak kontrolatu edota desegonkortu behar zituztela, superpotentzia gisa nagusitzeko eta, horrela, mundua menderatzeko. Horrek esplikatzeko du historikoki AEBen interes gerrazalea *Rimland*ean egotea: Korea, Vietnam, Afganistan, Irak, Jugoslavia, Ukraina... eta Palestina.

Palestina beste atal bat da, baina ez nolanahikoa. 1986an Joe Biden senatariak AEBetako kongresuan azaldu zuen AEBek Israeli emaniko dirulaguntzak oso eraginkorrak zirela Tel Avivetik paper oso garrantzitsua jokatzen duelako Washingtonen hegemonia eraikuntzan eta erantsi zuen Israel existituko ez balitz, AEBek asmatu beharko luketela eskualdean dituzten interesak babesteko.

Israel bere garrantzi geoestrategia-koaz jakitu da, gainera biderkatu egin da AEBen dekadentzia hasi zenetik. 1990eko hamarkadan Washingtonek, arabiar herrialdeen artean bere hegemonia indartzeko estrategia gisa, israeldarrak palestinarrekin negoziatzera behartu zituen bi estatuen logika hala nola bideragarri egiteko. Egun, aldiz, Tel Avivetik badaki Palestina deuseztatzeko hartu beharreko erabaki odoltsuenak hartuta ere Washingtonek irentsi beharko dituela, Israel ezinbestekoa zaiolako nazioarteko nagusitasuna eusteko borondate liskartsuan. ●